

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÓDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

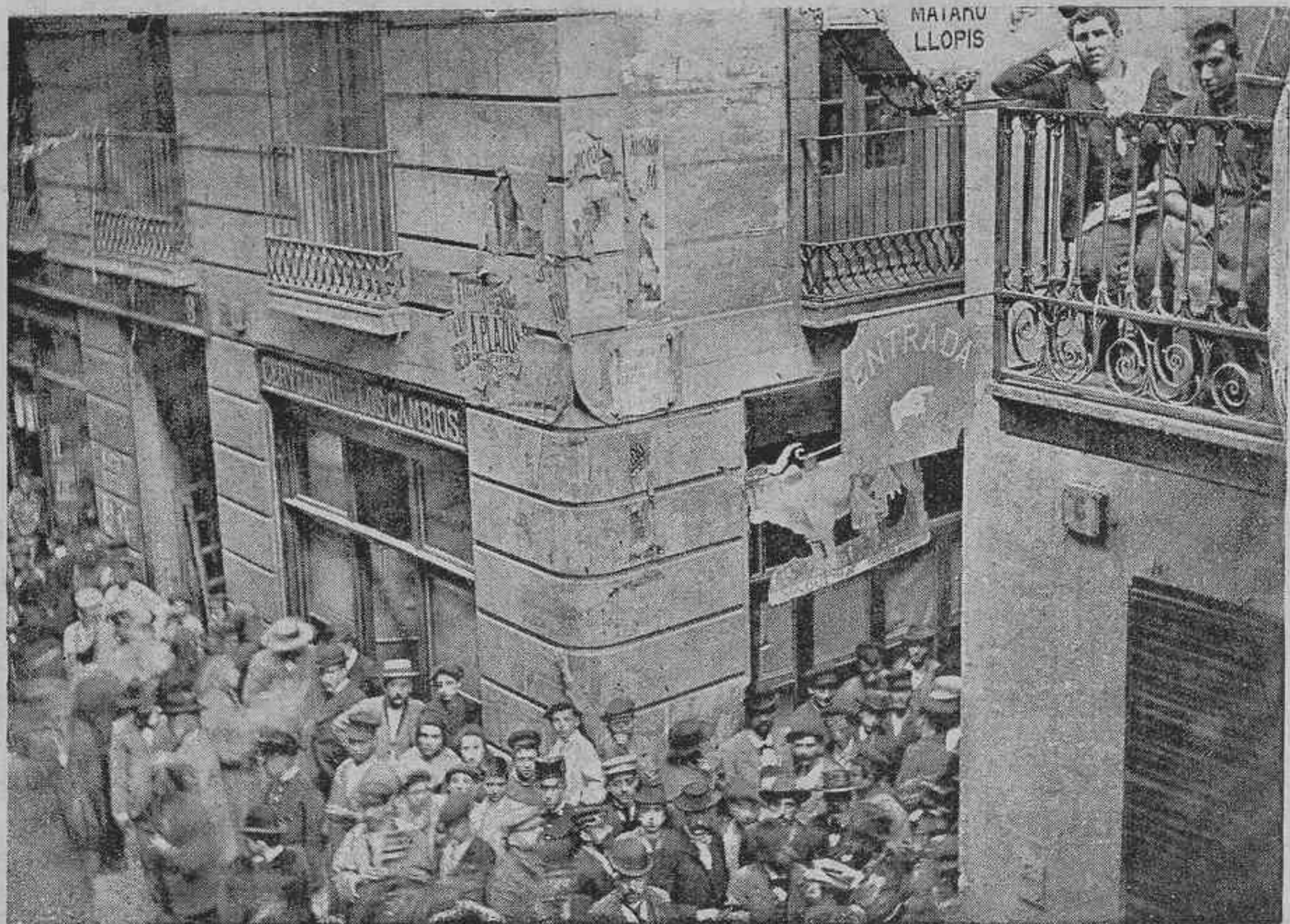
PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba y Puerto-Rico, 4.—Extranger, 5

LA VEU DE BARCELONA (Per M. MOLINÉ).

—¡Guerra... crissis... bombas!... ¡Ja no puch més!

L' ATENTAT DEL CARRER DELS CAMBIS

(Inst. RUS, col·laborador artístich de LA ESQUELLA)

Lo lloch del crim.

L' ATENTAT DEL CARRER DE CAMBIS NOUS

Obra estúpida de salvatjes, quals móvils no pot endavinar la ment humana, perque no 's comprén que qui d' home tingui la forma pugui complaure's en destruir la vida de sers ignocents que descuidats contemplan lo pas de una professó, l' atentat horrible perpetrat l' últim diumenje ha omp'ert de indignació al poble de Barcelona, sense distinció de classes, ni estaments.

Després del crim del Liceo, expiat per obra severa de la humana justícia, creya tothom que no havia de reproduhirse ja may mes á Barcelona aquesta classe de delictes tan cobarts com execrables, sobre 'ls quals apart de las lleys, pesa l' odi de tota conciencia honrada.

Y no obstant, á despit de aquesta creencia general y humana, lo descobriment de dos bombas, efectuat la nit del dijous, en un soitari carreró de las immediacions de la Catedral, sigué l' anunci malestruch de la salvatjada del diumenje, que vingué á patentisar que la mala nissaga dels malvats no s' ha extingit encare.

Víctimas del crim del Liceo sigueren varias familias acomodadas; víctimas del crim del carrer de Cambis nous han sigut un grapat d' obrers, de menestrals modestos, algunas pobras donas, varias infelissas criaturas, gent del poble falta de recursos, que acut á presenciar los espectacles públichs que desfilan pels carrers, pera donar honest esplay al seu esperit. ¡Subleva, en veritat, la villanía dels que, en la present ocasió, ni poden alegar, com lo desventurat Santiago Salvador, que han obrat cegats per l' odi de classe ó exasperats per l' enveja contra 'ls que possehixen!

Davant de aquests horrendos atachs al ser social, á la vida del home honrat, á l' existencia del ciuta-

dá pacífich, á l' honra de una ciutat que blasona de culta, no hi cab altre recurs que aixecar per tots los medis l' esperit públich, aunar los esforços de la gent de bé, convertirse cada individuo en vigilant centinella de la seguretat de tots, y prestar á las autoritats l' apoyo necessari, hasta descubrir las tramas dels assassins, fins en sas mes fondas y recónditas ramificacions.

Sols aixís honrarém la memoria de tantas víctimas bárbarament sacrificadas.

Sols aixís farém impossible la reproducció de nous actes de salvatjisme.

Sols aixís evitarém que puga dirse que Barcelona es una ciutat inhabitable.

CRONICA

¿Qué tal? ¿Teníam rahó la senmana passada al aplicar al Sr. Rius y Badía 'ls dos famosos versos de la *crida dels Singlots* poétichs?

Ni en Tort y Martorell, ni en Rufart, ni cap més personatge de la séva talla pot dir lo qu' ell:

«Jo soch un home petit;
pero tinch pensaments grans.»

Per compendre 'l dret que té al us personal de la vanagloria y del engrehiment no hi ha que mirar lo que ha fet ni lo que ha deixat de fer mentres ha empunyat la vara... qu' en las sévas mans havia de ser forsosament una *varilla*, pero no de totas las virtuts, ó havia de venirli llarga; no hi ha que fixarse en aquell rasgo d' energia y d' enteresa, que ha convertit la Plassa de Catalunya en una sucursal del Desert de Sahara, com tampoch hi ha que pendre en compte la creació del Mercat de bestiar, que com diguerem al seu día serveix quan no per altra cosa

per fer criar bones carns.... als empleats que l' administran....

Aixó son fets, y aquí no 's tracta de fets, sino de pensaments.

* *

Tots los que bullian en la seva imaginació, pugnant atropelladament per trobar una sortida, pot dirse que van sintetisarse en un; pero en un pensament gran, inmens, extraordinari, magnífich, radiant, ruidós, estrepitos, atronador, susceptible d' admetre tots els epítetos encomiásticos que conté 'l diccionari de la llengua, y encare 'm quedo curt.

Figúrinse l' última pessa de un espléndit castell de fochs artificials, formada de llums de tots colors, d' esquitxos de tots tamanyos, de brillantors enlluernadoras y aixordadors espetechs: tot de un plegat un tró colossal fá trontollar la terra y la volta del cel á la vegada.... Tal vá ser la sortida del Arcaide al despedirse dels companys de Consistori y del públich de Barcelona, al disposarse á anar al Congrés á cumplir sos debers de pare de la patria.

—«Senyors—vá dir—demano al Ajuntament que 's posi d' acort ab los dos ilustres comissionats que 'l ministeri de Marina ha enviat á Génova, al objecte de que la ciutat de Barcelona pugua adquirir un dels dos creuhers qu' están allí de venta pera oferirlos al govern de la nació.»

Los regidors van quedar anonadats: los barcelonins estupefactes, y d' allá al fondo del sepulcre ahont descansan los restos del primer marqués de Olérdola, vá sortir, segons m' ha contat un guardiá del cementiri, una veu, que ab accent eternit, exclamá:

—Pepet... Cusí del méu cor: (1) avuy te regonech y t' envío un fervorós abrá.... Ja 's veu qu' ets de la familia!....

* *

Si no m' ho impedís un dolorós succés que acaba de omplir á Barcelona de dol y consternació, diria que l' últim discurs del arcaide, manifestació de la seva idea postrera, testament ab lo qual tingué á bé despedirse de son cárrech, caygué sobre la ciutat com una bomba.

Desseguida en Coria del *Noticiero* vá inflamarse de sacrossant entusiasme, y en Valls y Derch, que de algun temps ensá, á pesar d' encendre metxeros incandescentes, vivia en l' obscuritat de la vida privada, vá proclamar *urbi et orbi* qu' ell ja feya dias que havia enviat 25 pessetas á alguns periódichs perque comensessin á comprarse acorassats.

Ab l' entusiasme de 'n Coria y las 25 pessetas de 'n Valls y Derch ja casi pot assegurarse que tindrem esquadra.

Los fils telegráfichs sempre nerviosos, funcionaren rápidamente y de un confí al altre d' Espanya esclatá un concert d' aplausos, de felicitacions, enhorabonas y hurras al poble barceloní, modelo de generositat, d' esplendides y patriotisme.

No deya ningú que hi havia sols lo desitj ó 'l pensament d' adquirir un creuher; no deya ningú que l' assumpto seria objecte del degut estudi; no deya ningú que 's miraria de ahont havian de sortir los medis indispensables per la realisació de l' empresa.... No, senyors.... Lo creuher era un fet. Armat, artillat, municionat y tripulat havia sortit de la boca del Sr. Rius y Badia... y flotava magestuós....

¿Per la mar?

Ells creyan que sí; pero la veritat es que per ahont flotava era per la copa d' aygua *ab bolados*, que al

presidir las sessions solen tenir los arcaldes sobre taula al costat de la campaneta.

* *

¡Bolados.... res mes que bolados!

Lo creuher importa la friolera de divuit á vint milions de pes-setas, y á la Casa gran, desgraciadament, no hi ha un quarto. De deutes demaniame. Cada any, se presentan englobats y han de saldarse ab una nova emissió de paper per una quantitat exorbitant. Las máquinas de ca'n Ramirez casi no poden donar l' abast.

Y parlan de comprar creuhers y volen fer l' home quan lo barco vell, podrit y desballestat de l' administració municipal está fent ayguas per tots cantons y 'l timó no regeix, y entregat á las corrents adversas, es conduhit irremisiblement al abisme de la bancarrota!....

¿Y de quina manera s' ha de proceder per adquirirlo?

Lo Sr. Rius y Badia, al disparar lo tró final del seu castell de fochs, vá descuidarse d' indicarlo.

Apear á la butxaca de la major part dels ciutadans de Barcelona, no es ja possible: hi fá un aixut qu' espanta, y d' allá ahont no n' hi ha no 'n rajan. ¿Se prestarán á un sacrifici 'ls que encare poden ferlo? ¿Per qué no tractava de averiguarlo 'l Sr. Rius y Badia, avants de donar la campanada?

Si hagués dit:—Senyors: respecte á l' adquisició del creuher no 'n basquejin: conto ab l' oferiment de D. Manuel Girona, quí agrahit al gran favor que vaig terli desembrassantli la plassa de Catalunya de competidors que cobraven lloguer, se presta á contribuir á la compra ab l' import de la tercera part del preu; y conto además ab lo Marqués de Comillas, qu' entusiasmat perque hem posat fullas de pámpol á las estatuas del Museo de reproduccions, s' ha compromés á satisfacer un' altra tercera part;—si hagués parlat aixís, no dich que Barcelona, per medi de una suscripció pública y en últim cas apelant al erari municipal, no hagués pogut reunir lo resto.

Pero 'l Sr. Rius y Badia no vá dir res d' aixó: ni siquiera vá indicar lo qu' ell personalment donaria, creyent sens dupte que per sortir airosament del pas, bastava com sempre la Pubilla... ab lo consegüent augment del deute y del pressupost de gastos, y de las tarifas de consums y demás impostos, á cárrech excludiu del poble, que per la patria dona 'ls seus fils al exércit y l' últim ral al erari públich.

* *

De tot lo que portém indicat, resulta únicament que 'l Sr. Rius y Badia es un bromista de primera forsa.

Fins ara, ningú havia cultivat com ell, las guasas patrióticas.

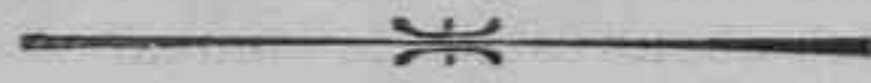
Si durant lo temps que ha desempenyat lo cárrech de arcaide, ha donat ben pochs motius a: aplauso públich, al retirarse de l' escena ha volgut obtenirlos en gran número y molt estrepitosos de tota la nació, inclús del govern que 's vá pendre en serio la seva andalusada.

Per lo que toca á Barcelona, han de ser reexpeditos á la seva procedencia 'ls que tan injustament se li han tributat.

Lo Sr. Rius y Badia pot guardarse 'ls que ha obtingut ab lo seu ingeni. Y no dupti, que aixís com l' *hombrada* de la Plassa de Catalunya li vá valer un álbun de honor, l' oferiment del creuher li valdrá un yath de recreo, perque 'l dia que Castellter-sol sigui d' clarat port de mar, pugui dirigir-se cómodament á la capital del seu districte.

P. DEL O.

(1) Lo Sr. Rius y Tauler era cusí germá del Sr. Rius y Badia, perentiu que sens dupte ignoran la major part dels barcelonins.

L' ATENTAT DEL CARRER DELS CAMBIS

La comitiva fúnebre, al arribar à la plassa de la Pau.

ESCLOFOLLAS

Guapa ja ho es, pero tan tonta y necia
que no pensa que al mon tot s' endavina.
No cal pas ser un sabi de la Grecia
per coneixe quan l' hábit de Lucrecia
tapa 'l cos pecador de Messalina.

*
* *

Lo que 't falta d' hermosa ho tens de bona;
no busco una modelo, busco dona.

*
* *

En deu anys d' estimarnos
ni un fugitiu petó varem donarnos.
¡Després pot dir ton pare
que son tant inmorals els joves d' ara!

*
* *

Quan me miras y rius enjogassada,
y en mos genolls sentada
la barba y 'l bigoti m' acarias,
contemplante tant nena
m' inunda 'l cor indefinible pena.
Y pressentint en tú un mon de delicias,
à fé qu' anyoro l' hora
de la *Repartidora*;
no la que bull dins del cervell del pobre,
que entela 'l sentiment y 'l cap exalta,
voldria regalarte 'l temps que 'm sobra
cobrant'ho en bon humor que 'm fá prou falta.

FOLLET.

LA VERDADERA VERITAT

¿Hí eran vostés lo diumenje últim
en lo lloch ahont estallá la bomba?
¿No hi eran?

Me 'n alegro y 'ls felicito per dos motius.
Primer: perque no senthi, s' han lliurat del perill
en que l' horrible atentat podía posarlos.

Segon: perque no havent vist res, no 's troban en
la necessitat de dir mentidas pera ajudar al resta-
bliment de la «veritat histórica.»

Lo mal es que si, afortunadament, vostés no hi
eran, hi ha un considerable número de personas que
's troban en lo cas contrari.

S' ha repetit lo de sempre.

Arribada dels còtxes al cementiri nou.

Inst. RUS, colaborador artistich de LA ESQUELLA.

—ENTERRO DE LAS VICTIMAS

La Junta y 'ls empleats del cementiri, sortint á rebre 'ls cadavres

Lo clero entonant l' últim cant.

Lo recinto interior del cementiri, en lo moment d' entrarhi las víctimas.

Inst. RUS, colaborador artístich de LA ESQUELLA.

Tothom hi era; tothom ho va presenciar; tothom, si no actor, va ser involuntari espectador del cruel drama del carrer dels Cambis.

—Jo hi era—diu un;—m' estava á quatre passos del lloch terrible, y no sé cóm ne vaig sortir viu.

—Jo—diu un altre—també hi era, pero una mica mes amunt.

—Jo una mica mes avall.—

Confesso que jo no hi era, perque al revés de Nostre Senyor que diuen qu' es á tot arreu, jo generalment may soch en lloch.

No sé res, no vaig veure res, ni puch dar testimoni de res. Per lo tant, á mí no 'm preguntin res que á aquest atentat se refereixi.

Al contrari, jo soch lo qui pregunto als altres, als que van tenir la desgracia de serhi, y 'ls dich:

—¿Cóm dimontri haventhi tanta gent que ho va veure no surt ni una sola persona qu' expliqui cóm va passar?

Tothom hi era, tothom ho va veure; pero tothom fa l' historia del fet de distinta manera.

—La bomba va ser tirada á terra, y llavors va estallar.

—No es veritat: va ser llansada desde algun terrat ó balcó.

—Al contrari: desde una escala van tirar-la.

—¡No pot ser! Si hi ha qui assegura haver vist volar una cosa!....

—També hi ha qui declara no haver vist volar res.—

Y aquí s' arma un llo de contradiccions y enredos que ja es de planye 'l que vulgui aclarir-lo.

Capítul segón. Deixém de banda aixó de si la bomba va baixar de dalt ó comparagué per terra. ¿De quína classe era la infame máquina?

Ja torném á serhi.

—Orsini—assegura un.

—Impossible—salta un altre.

—Si senyor: s' han trobat las xemeneyas dels pistons.

—¡Si de pistons no n' hi havia! Era una bomba explossiva, de metxa.

—¡Pero si las bombas Orsini no 'n tenen de metxa!

—¡Pero si aquesta no era Orsini! Hi ha una infinitat de personas que juran haver vist per terra una cosa encesa, y aquesta cosa era induptablement la metxa del projectil.

—Donchs bé ¿s' hi havia metxa, cóm me las explica las xemeneyas que 's varen trobar?

—Y si la bomba era Orsini ¿qué 'n fém de la metxa encesa que tants varen veure?

Seguint per aquest camí, la fantasia s' pert en un mar de conjeturas y s' acaba provisionalment la discussió deixant resoltos los punts següents:

Primer: Que tothom hi era.

Segon: Que tothom ho va veure.

Tercer: Que no se sab si la bomba va caure ó no va caure.

Quart: Que igualment s'ignora si era Orsini ó d'un altre sistema.

Y ara seguim endavant.

¿Qui va cométrel el crim?

Una part dels que ho saben tot:

—Gent estrangera.—

Los qu'encare ho saben mes bé:

—Pel plá de Palacio á entrada de fosch hi passavan uns homes qu'en correcte catalá deyan que 's tractava «de pelar jesuitas y capellans.»

—No obstant; per aquí hi corra una multitud d'extranjers, que, vaja....

—També n'hi corra un'altra de gent del país, que, aném....—

Y que si son d'aquí, que si son d'allá, l'aygua clara no surt.... y 'l punt queda tant ó mes fosch que avants de discutirse.

Finalment ¿quántas han sigut las víctimas?

Hasta en aixó, que sembla tan senzill, hi ha contradiccions y enredos.

Un diari de Madrid publica un telégrama de Barcelona en lo que 'l séu corresponsal, que també ho «ha vist tot» li diu:

«Acabo d'arribar del lloch de la catástrofe.

»No puch detallar el número de morts. Jo n'he contat lo menos deu.»

Tothom, «hasta 'ls que no hi eran,» tothom sab que 'ls morts recullits en los primers moments van ser tres ó quatre.

Y no obstant, aquí tenen vostés un senyor que lo menos va contarne deu. Lo qual deu volguer dir que sempre n'hi hauria onze ó dotze.

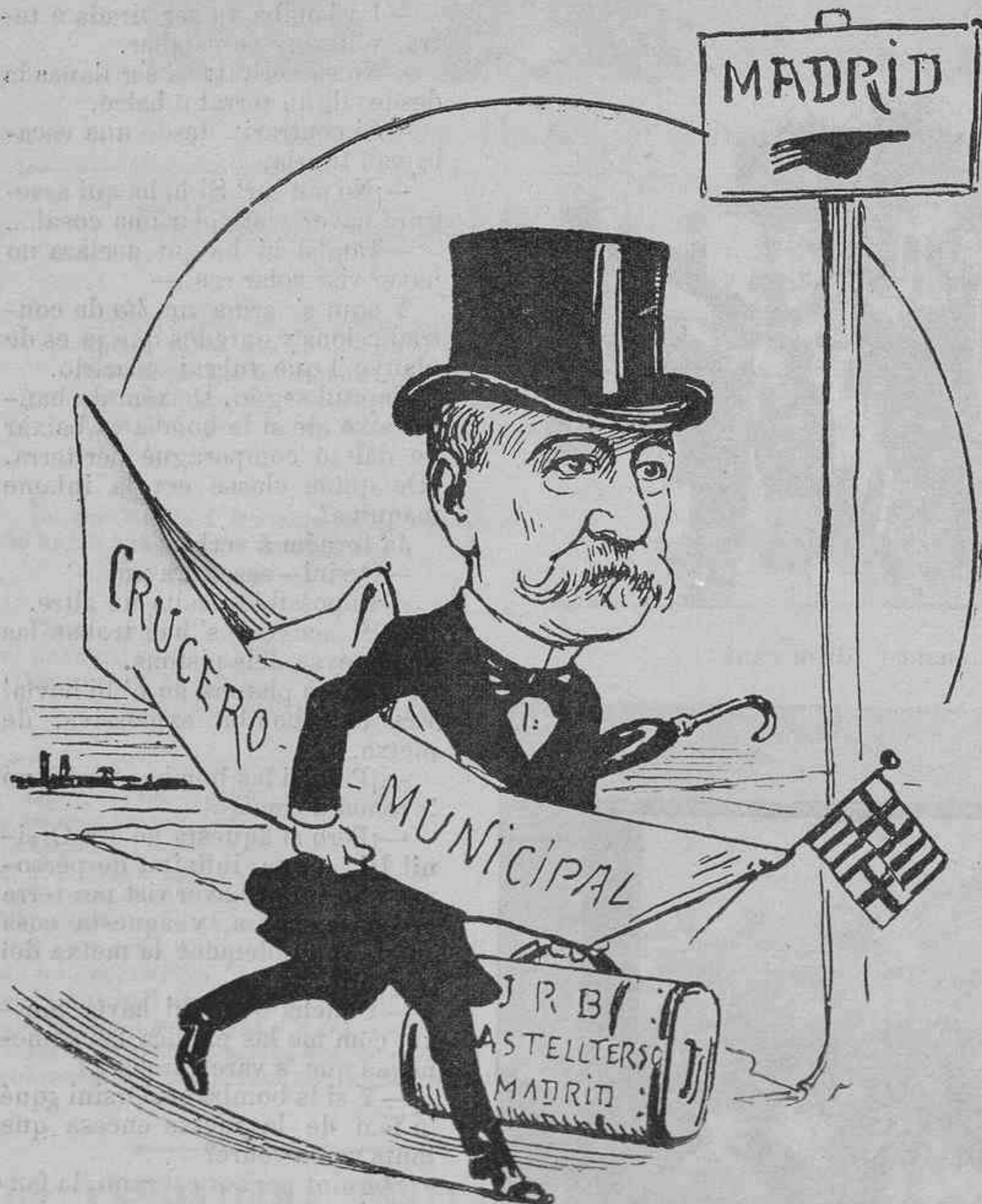
¡Fihinse de la Historia! Horrorísense ó entussiáminse llegint los fets que sas planas registran!

Si d'una cosa que va passar ahir, com qui diu al davant nostre, no 'n sabém res absolutament ¿quina fé podem donar á las crónicas d'altres temps y d'altres terras?

La verdadera veritat de lo del carrer dels Cambis es que 's va cometre un crim repugnant, que avuy hi ha molts ulls que ploran y que als infelissos que allí van morir ningú 'ls tornarà la vida.

A. MARCH.

L' ARRIBADA D' ELL A MADRIT

¡Miréusel, vatúa listo,
ab quín garbo y quín salero,
per fer l'home y darse pisto,
com je 'ls hi porta 'l orucero!

DENTS

—«Senyors: (deya un xarlatán enfilat sobre una taula voltada de gent menor, de soldats y de criadas.)

Un servidor de vostés no ve per fer propaganda com aquestos xarlatáns que corren de plassa en plassa enganyant l'humanitat ab herbetas y pomadas que curan el mal de cap, ulls de poll y treuhen tacas.

Un servidor ve tan sols per regalal's aquesta aygua de la qu'ell es inventor y la qual ve fent miracles.

¿Qui de vostés no ha patit dels caixals? ¿Qui de canalla, no ha fet passá, sens dormi nits enteras als seus pares de volguer posar la boca sens poguer treure la baba?...

Si molta gent no ignorés las virtuts que té, aquesta aygua no 's veurían dentaduras com se veuhen per desgracia, tot-arrels, res de caixals.... y las dents totas corcadas.

Si tota l'humanitat 'n fés us, ja 'ls dich desd' ara, que tots tindrían las dents com las mevas: finas.... blancas.»

Al sé aquí fa un estornut que li trunca la paraula, y ab 'l mohiment del cap li cauhen totas plegadas.

B. NANI.

MONEDA DE LA HISTORIA

Patrici de la Escossura, brillant escriptor, havia militat en lo partit progressista; pero després se passá al bando dels moderats, en un temps en que encare las apostassias políticas provocavan

aquí á Espanya generals censuras contra 'ls que las duyan á terme.

Xocá molt que l' apóstata ingressés en un cassino al qual anys avants havia atacat ab ardiment y violencia. Y un día que li tiravan en cara la séva situació falsa sobre aquest punt, respongué ab un rasgo d' ingeni, dihent:

—¿Qué fan los artillers per entrar en una plassa? De primer la bombardejan. Veus' aquí explicat perque jo avants d' entrarhi vaig bombardejá 'l cassino.

Una anécdota que contava Gambetta á cárrech de Mac Mahón.

Lo general Canrobert—deya Gambetta—vá anar un día al Elíseo á donar una estreta de má al séu antich company de armas, á qui estimava molt, y Mac-Mahón, de totas passadas, volía que 's quedés á dinar.

—Ho sento moltíssim—respongué Canrobert—pero aquesta nit vaig á veure *Hernani*.

—¿Es á dir que vas á veure á *Hernani*?

Després de un rato de reflexió:

—Un convidat ne porta un altre: envihémlo á buscar y dinarém plegats.

Rossini digué un día á una célebre cantant que solía adornar *Il barbero di Seviglia* ab tota mena de variacions de la séva cullita:

—Filla meva, mentres te paguin com te pagan, canta com cantas; ara quan te paguin menos, procura cantar lo que vaig escriure jo.

Gonzalez Bravo era un home provocador, acruixat, arrebatat y tan atrevit, que no retrocedía davant de cap perill.

Contrastava ab ell en Posada Herrera, qué, com á bon asturiá era fret, astut, volterí y amich de acomodar tots los seus actes á las circumstancias.

En una época, en que la primera guerra-civil havia deixat un gran número de generals en joch, li deya aquell:

—Ara de lo qu' hem de preocuparnos principalment es de veure lo que aném á fer ab tants generals.

Y en Posada Herrera, respongué:

—No, millor será que 'ns preocupém de lo que ván á fer ells ab nosaltres.

LI SUPPLICO PER FAVOR

—Concedeixim al día un' hora ó dugas perque á la seva filla pugui veure: l' amo y 's fa impossible passar fins á la festa sense poguer ab ella entrevistar-me, per parlar de cosetas que l' amor exigeix á tota costa per treure 'l cor de pena. Ja sab que jo l' estimo y l' idolatro d' un modo qu' esparvera, puig estimantla tant com sab l' estimo causant á molts enveja, permétim ¡válgam Deu! que tots los días, sens passar un sisquera tingui entrada á sa casa per poguer passá ab ella una estoneta, sense por que li toqui un fil de roba estant al costat d' ella.

—Inútil, tot en vá: lo que 'm proposas desd' ara 't dich. fillet, que no pot esser. Estich un bon xiquet escarmentada, com lo gat que 'n te prou ab aygua tebia;

set galans ha tingut la meva filla, deixantlos ben obertas las portas de ma casa, per poguerse enraonar á cada orella; pero 'ls grandíssims murrís, has de saber y entendre qu' igual que tú 'm juravan respectar sa ignocencia, y aixís que 'm descuidava los farsants, atrevits y pocas penas cenyintli la cintura, sentiantse á dotzenas los petons y sospirs, que de vergonya la cara fins me queya.

—¡Infames, homes vils y miserables! ¿Aixó que ha dit es cert?

—N' estich ben certa.

—Donchs creguim, bona dona, que no es pas mon objecte fer lo que han fet los altres á dins de casa seva; perque las abressadas petons y altres cosetas... ens els fem cap al tart entre dos llustres á baix á l' escaleta.

ANTÓN DEL SINGLOT.

BLANCHS Y NEGRES ó la qüestió de Cuba

Ab aquest títul y acompanyada d' intencionats dibuixos del inimitable artista Moliné, caricaturista de LA ESQUELLA, acaba de veure la llum pública una nova obra satírica de verdadera actualitat, deguda á la incansable ploma del popular escriptor C. Gumá.

¡Bé se n' ha parlat del complicat problema que á Cuba 's ventila! ¡Bé s' ha mirat y remirat l' assumpto baix tots los aspectes imaginables! ¡Bé se n' han dit de cosas y manifestat d' opinions diverses!...

Per veure la *qüestió de Cuba* á través del prisma de la realitat y tal com pot ser no l' ha vista encare ningú, es indispensable llegir, pero ab molta detenció, la nova obreta *Blanchs y negres*.

De lo que ha fet en C. Gumá, encare que ab forma aparentment suau y festiva, se 'n diu *parlar el dit á la llaga*. Lo que 's discuteix avuy á Cuba; la verdadera *qüestió de Cuba*, es la que palpita y s' entreveu en los fácils versos de la obra del celebrat escriptor.

Judiquin vostés mateixos. ¿Saben de quín modo agafa l' assumpto l' autor de *Blanchs y negres*?

Llegeixin lo que 'n podríam dir la *sinfonta* del llibre, y comensarán á fersen una mica de cárrech:

Al bell mitj de la manigua,
á dintre d' un barracón
cubert de fullas de guano
y adornat ab profusió
ab magníficas trenyinas
que penján per tots cantons,
acaban de congregarse
quatre blanchs, tots espanyols,
y quatre negres auténtichs;
uns en representació
dels interessos d' Espanya,
y 'ls altres com *homes bons*
de la llopada insurrecta
que ara fa aná alló en renou.

L' objecte d' aquesta junta
es veure si allí, entre tots,
troban lo modo y manera
de solventar la qüestió
que avuy tant encona 'ls ánims,
y mediant explicacions
de l' una y de l' altra banda,
acabá 'l plet ab els vots
en lloch de acabarls á tiros,

TEATROS DE BARCELONA (Per M. MOLINÉ.)

Novedats:—¡Vajin entrant!
aquí hi ha la nata y flor
de la comedia y del drama...
¡Animarse que aixó es bó!

Lirich:—¡Aquí, aquí, señores!
Repertori escullit, nou;
execució de primera
¡tot brillant! ¡tot superior!

Tivoli:—¡Tereteté!
Aquest es lo millor lloch,
la més bona companyia...
¡Calculin, hasta hi soch jo!

Granvia:—¡No se 'ls escoltin!
Per teatro de *mistó*
cap com aquest. ¡*Adelante!*
¡Prenguin asiento, senyors!

Eldorado:—Noys, jo taneo:
que 's diverteixin ells sols.

que may es tan bó pel cos.

Després d' haver pres assiento, los negres en un banch coix y ls blancs en unas cadiras que no tenen cap barrot, los vuyt delegats presentan sos respectius protocols que legalment certifiquen que poden negociá en nom dels bandos en que figuran, y que las resolucions que en definitiva s' prenguin serán admesas per tots.

—Estos son nuestros papeles— diu un negre.—Aquestos son los nostres—un blanch replica.

—Léelos en alta voz, para vel si están en regla.—Llegéixlos tú mateix.—¿Yo? ¡Si no sé leer!—¿De serio? Estém en paus: jo tampoch.

—Entonse ¿cómo lo hasemo?—

Per sort un dels espanyols sab confeig una miqueta, y bé ó mal se surt de tot ab deliciosa armonia.

—¿Empesemo la funsió?— diu un negre.—Com us sembli; pero antes ¿no fora bo elegir la presidencia?

—¡Ya lo cleo! Es de cajón.

—¿A qui nombrarém?—A ese que lee tan bien.—Just, noy: tú portarás la batuta qu' ets el mes sabi de tots.—

Lo president fa ab la boca una especie de soroll imitant la campaneta, tús ab ayre magestuós, pega vistasso als que l' voltan y diu:—*Se abre la sesión.*

En efecte, la sessió s' obra, y allí n' hi ha per llogarhi cadiras sentint lo que 'ls negres diuen, lo que 'ls espanyols contestan, lo que 'ls cubans replican, y sobre tot los inesperats y cómichs incidents en virtut dels quals lo que ha comensat en relativa pau acaba com el rosari de l' aurora.

La popularitat de l' autor gosa ens estalvia l' agradable feyna de recomanar lo nou llibre; en Gumá no necessita reclams. Llegeixin *Blanchs y negres*. Llegéixinlo detingudament y no sols veurán la *qüestió de Cuba* tan clara y transparent com la llum del día, sino que, además, sabrán lo qu' es riure y passar un bon rato, lo qual, avuy que 'ls bons ratos tant escassejan, es una circumstancia molt digna de tenirse en compte.

LIRICH

La comedia de Sánchez Pérez *La gente nueva* es una producció fácil, espontánea, sincera, que reproduheix al viu tipus y escenas de la vida real ab una ingenuitat qu' enamora, y ab un primor, per lo que toca al diàlech, que alcançan avuy poch autors dels que cultivan l' escena castellana.

La tèsis de l' obra adoleix de alguna falta de consistencia: ni la gent vella té rahó, ni la té tampoch totalment, la gent nova. Alguns caràcters com lo pare y l' oncle del alborotat jove socialista de guant blanch y flor al tran, cambian de sentiments quan al autor li convé arribar al desenllàs de la comedia... Pero tot aixó ¿qué importa, davant de

la frescura, la gracia y l' donaire de casi totas las escenas; davant de la ingenuitat de alguns tochs; davant del acert ab qu' están dibuixats alguns tipus, entre ells los dos germans que tant s' estiman y á cada punt renyeixen, y sobre tot l' avi qu' es una figura tan admirablement perfilada, tan justa en tots sos pormenors qu' ella sola basta per donar interès y amenitat á l' obra?

Sánchez Pérez, á sos d'ns envejables d' observador felis, reuneix una facilitat incomparable en lo maneig del llenguatge, qu' es llis, casulá, adequat á la índole de sos personatjes, y al mateix temps castís y elegant, com millor no pot concebirse.

Lo desempenyo de l' obra surtí molt ajustat, distingint-se de una manera especial lo Sr. Mario, á qui feya molt temps no haviam vist tan íntimament confós ab lo personatge que representa, enriquintlo ab un sens fi de detalls deliciosos.

NOVEDATS

En Cavia va dir que *La mujer de Loth* era un drama que mirava enrera.

En efecte: per mirar enrera s' fa digne del cástich que Du inflingí á la bíblica heroína que li dona nom: sino s' converteix materialment en una estatua de sal, pot afirmarse ben bé que s' petrifica.

L' argument es monótono, confós, poch interessant, convencional en extrém, anti-natural. L' atmósfera de l' obra es artificiosa, y en ella la vida sana, la vida espontánea s' fa impossible. De aquí la impossibilitat de que s' estableixi la mes mínima identificació entre l' públich y l' obra.

Tot lo que passa succeheix perque l' autor ho vol així, no perque hagi de succehir lógicament y en lo desarrollo del assumpto s' hi observa una vaguetat, una imprevisió, una ausencia complerta de aqueix art de construir, tan necessari en tota producció escénica, que no hi ha medi de mantenir ab constancia l' atenció del espectador.

Lo únich que dona valor y caràcter al drama de 'n Sellés es lo llenguatge, una prosa galana, florida, exhuberant de pensaments, de imatjes, d' ideas, de conceptes retórichs. Tots los personatjes semblan máquines de dir cosas bonicas y brillants mes ó menos fundament penadas. Cada un d' ells simula la pessa de un castell de fochs, disparant á tort y á dret cohets, bombas de llum, bengalas, ab una prodigalitat tan pasmosa, que s' arriba á lamentar que un autor de un ingeni tan florit haja equivocacat el medi de demostrarlo.

Tanta y tanta gala exposada directament per son autor en un llibre de versos ó en una colecció de articles literaris li valdria una reputació envejable; en cambi, col cada en boca d' ls personatjes de un drama, qu' en lloch de sentir personalment, *retoriquejan* á competencia, representa una equivocació escénica.

L' obra, no obstant, sigué rebuda ab gran benevolencia, y fins s' aplaudiren alguns dels pensaments culminants. En l' execució sobresortí la Sra. Guerrero, la qual digué molt bé la seva part, y feu laudables pera convencer al públich ab l' interpretació de un personatge qu' es la negació vivent de la realitat.

JARDÍ ESPANYOL

¿No vaig dirho la senmana passada? *Un debut* es un plagi complet.

Y lo mes trist es que comparat ab *La hija del barba*, procedent com *Un debut* del vaudeville frances *Le père de le debutante*, te la desventaja de haverhi posat sas xocareras mans, lo mes incorretjible de nostres plagiaris.

Pel Sr. Ferrer y Codina arreglar una producció equival á *potinejarla*, á corromprela, á farsarla de inconveniencias qu' ell pren per xistes, no sent més que bestiasas ó grosserías.

La música del mestre Fando es aixerideta; pero tot sovint recorda la de altrás moltas sarsuelas conegudas. No hi ha com rossarse ab un plagiari, per incorre quan menos en lo pecat venial de la reminiscencia.

EN LOS DEMES TEATROS

Al *Tivoli* s' han representat algunas sarsuelas del vell repertori com *La conquista de Madrid*, *El reloj de Lucerna*, etc., etc.

Dissapte inaugurarà sas funcions la nova companyia que conta ab valiosos elements, y qual anunci, segons notícias, ha sigut saludat ab un abeno considerable.

*** Al *Granvia*, la Sofia Romero fá las delicias dels espectadores, ab *Mam'zelle Nitouche*, y hasta ab l' opereta *La*

SECRET MUNICIPAL

—Vamos, donya Barcelona, se la felicita per aquesta esplendidés del *crucero*.

—¡Pero si jo no 'n sé res d'aquest assumpto! ¡Si tot son farronadas dels meus desadministradors!

niña de los cisnes que ha representat de una manera inmillorable.
Y res més.

N. N. N.

SENTITS CORPORALS

De la ignocencia dormia lo son puríssim; un día 'm vas fe algunas ofertas... y al cap d'un any ja tenia las potencias ben obertas.

No sabia 'l que 'm passava quan vaig comensá á parlarte y no sé perque pensava que may podria estimarte si 'ls *cinch sentits* no hi posava.

Pro... iestavan tan adoruits! Sort que tú vas ajudarme y ab plors ó reganys ó crits que bé vas desrollarme nena hermosa, 'ls *cinch sentits*!

L'amor es un joch d'embulls, vares dirme: pots ben creure qu' es un llibre sense fulls:

—Llegeix:—Vaig obrir 'ls ulls y 'l que vaig volgué vaig *veure*.

¡Qué bé sabias xafar lo llenguatge del amor! vés si devias xerrar que al cap d'un mes d' *escoltar* jo ja 'l sabia de cor.

Després va passar de mida la cosa i'm vas enganyar, institutriu desagradada!
(Jo quan ho vaig *olorar* vaig plantarte desseguida.

Y m'estimavas *joy nena*? may em davas cap disgust, per xó vas di ab molta pena quan te vaig girar l'esquena.

—Ara veig que no té *gust*.

Rés: dels bons ratos passats alegres y divertits que foren aprofitats per despertarme 'ls *sentits*, tu *tocas* 'ls resultats.

FRASCUELILLO.

||o||

Esquellots

L'arcalde nou, avuy interí y probablement definitiu, ha sigut molt ben rebut pels empleats de tots sous y categorías que omplen á curull las dependencias de la Casa gran.

Tots son Nadalistas acérrims.

Y's comprén, perque es casi imposible separar la idea de *Nadal* de l'idea de *turró*.

Ja s'ha fet justicia á Catalunya.

Per disposició superior, en lo successiu, podrán tenirse conferencias telefónicas en catalá.

En cambi 'ls telefonemas y 'ls telegramas redactats en catalá no serán admesos.

De manera que se 'ns deixa parlar en la nostra llengua materna; pero no se

'ns permet escriurehi.

En inglés, en francés, en alemany, en italiá, en tots los idiomas extrangers se permet la comunicació escrita pel teléfono y pel telégrafo; pero no en catalá, ab tot y ser la nostra una llengua tan nacional com la castellana.

Si aixó no sigués ofensiu á la dignitat del nostre poble sería arxi-ridícul.

Necessari será donchs que á un govern que tals *animallas* comet, els diputats de Catalunya li cantin las quaranta.

¡Y que las hi cantin en catalá!

En los circuls artístichs se parla molt de lo que ha ocorregut en lo jurat que tenia l'encárrech de repartir medallas y bitllets de banch entre 'ls artistas mereixedors de premis y 'ls acreedors á l'adquisició de las sévas obras per l'Ajuntament ab destí al Museo municipal.

En lo primer, ó sigui en lo reparto dels premis encare sembla que vá haverhi acort; pero respecte á la distribució dels bitllets de banch vá ferse totalment impossible establir la deguda armonía entre 'ls membres del Jurat.

Y hasta 'ls menos partidaris del *impresionisme* van donar probas de ser excessivament *impresionables*, puig fins contant ab tots los vots menos dos, acabaren per dir:

—Vaja, llestos: no s'adquireix cap quadro.

•••

No 'ls hi faltava mes á las Exposicions artísticas de Barcelona que aqueixas intransigencies, aqueixos personalismes y aqueixas resolucions *ab irato* per acabar ab l' últim resto d' entusiasme dels artistes, qu' en espera de una distinció ó de un profit, encare hi concorrian.

Seguint aquest camí, 'l resultat serà funestíssim.

Ara comprench que per posar fi á las festas de la Exposició s' estigui ensajant la Missa de *Requiem* de Verdi.

¡Si serà aplicada al etern descans de las Exposicions artísticas barceloninas!

Lo Sr. Capella, home inteligentíssim en qüestions de Iglesia, publicava l' altre dia en las planas de *La Renaixensa* una llista de tots los Sants y Santas que varen parlar en llengua catalana.

Italiáns com San Francesch y castellans com San Domingo de Guzmán predicaren en catalá, y quan se tractava de salvar las animetas dels nostres antepassats, sabían dir sense que se 'ls entortolligués la llengua: «Setze jutjes menjan fetje de un penjat.»

Pero encare hi ha mes.

«Recordém—diu l' ingénuo Sr. Capella—que nostra hermosa llengua la parlá la Verge Maria al baixar del cel á la terra; la Mare de Déu á Sant Ramón de Penyafort, á Sant Pere Nolasch y al rey D. Jaime I d' Aragó.»

Poch á poch resultarà que la *Tierra de Maria Zantízima* serà la nostra y no la hermosa Andalusía.

¡Y jo, infelís, que 'm figurava que Catalunya era sols la terra de Déu reconsegurat!

La nova portalada del *Saló Condal* y *Café d' Orient*, que desde fa alguns días lluheix aquest conegut establiment barceloní, ha cridat poderosament l' atenció del públich, essent objecte d' unánims y merescuts elogis.

Construhida tota ella de ferro forjat, séria, magestuosa y rica, sense recarregament d' adornos inútils, l' obra últimament inaugurada en lo *Saló Condal* constituheix en lo ram de portadas una nota verdaderament nova, original, vigorosa, que ó molt ens equivoquem ó está cridada á influhir d' una manera notable en la decoració de fatxadas dels grans establiments.

Per aquest motíu tením especialíssim gust en ocuparnos d' aquesta obra que tant embelleix lo conegut café *Condal*, y per la qual tantas felicitacions reben nostre bon amich y company lo reputat artista Sr. Miró, que l' ha projectada y dirigida; lo distingit manyá Sr. Sancristófol que ab tanta brillantés é inteligencia ha executat lo projecte, y 'ls germáns Srs. Durio, propietaris del establiment, que ab aquesta reforma han probat una vegada mes la predilecció que senten per las arts y 'ls artistes de la nostra terra.

Del *Diluvi*, passejantse pels mercats de Barcelona y trepitjant la gramática castellana:

«Aquí ocurren continuamente casos como el siguiente: ¿á como la merluza? A dos pesetas, etc.

»Va uno á comprar fruta: ¿á como las fresas? A ochenta céntimos.»

¿A cómo?

¡Ah, vajah!... Lo llús y las maduixas son cosas de menjar, y quan un té bona gana, en lloch de *á cuanto* pot dir *á como*.

Y al comprarse no ni ha inconvenient ab que tant las maduixas com el llús se rebin embolicats ab uns quants fulls de la gramática.

Diumenje va passejarse pels carrers de Gracia

S. M. *le roi de la France chique*, exercint de penonista de la profesó de Corpus.

Vá comentarse molt que s' hagués prestat á aguantar un dels cordóns, D. Marcelo Planas y Casals, insigne germá del hereu Pantorrillas.

Un *graciós* que presenciava 'l pas de la comitiva, vá exclamar:

—D. Marcelo, cordonista del Borbón y Castellví... No ho hauría cregut may!

—¿Y aixó, per qué?

—¡Qué vols que 't digui!... M' havían assegurat que no 'l *podía veure*.

Misteris municipals.

Per gastos de renovació del adoquinat del interior de Barcelona se consignan en lo pressupost 80,000 pessetas.

Y 'l servey de carros pel transport de material de dit adoquinat se treu á subasta per 51,000 pessetas.

De manera que 'l transport dels materials d' empedrats ve á costar mes de la meytat de lo que valen los materials mateixos y 'ls jornals de colcarlos.

¿No es veritat que aquests carros no poden anar ni ab rodass?

En materia de contribuir á las necessitats de la guerra cubana, la Diputació ha trobat millor l' embocadura que l' Ajuntament de Barcelona.

Mentres aquest surt ab l' idea de la compra de un barco de guerra, la Diputació 's proposa crear un Sanatori y un assilo de inválits pels fills de la provincia que s' inutilisin en la campanya.

Aixó es práctic, factible y sobre tot humanitari.

La Diputació ha tingut bon cuidado de consignar en lo primer dels seus acorts que «procediría separada é independenment del Ajuntament de la capital.»

Res, li ha dit:—«En lo téu creuher, lo qu' es jo no m' hi embarco.»

Ha mort Ernest Rossi, lo célebre actor italiá.

Quatre ó cinch vegadas, durant la seva llarga y gloriosa carrera artística havia visitat Barcelona, deixanthi recorts que no olvidarém may els que tin guerem la fortuna de admirarlo.

¡Quína impressió mes avasalladora no produhí la primera vegada que 's presentá davant de nostre públich! Estava en la flor de l' edat y en la plenitud del talent artístich!... Ell sigué qui revelá 'l geni colossal de Shakespeare, intepretant *Hamlet*; *Otello*, *Romeo*, *l rey Lear*. ¡Y ab quína potencia donava vida á aquests personatjes!

Rossi era un romántich y dintre de la seva escola no conegué rival.

Com un detall de aquells temps felissos de glorias y triunfos, dels quals guardava l' insigne actor un recort inextingible, reproduhim avny algunas de las caricaturas que vegeren la llum en los periódichs festius de l' época. No tením á má res mes que aqueixas flors improvisadas, pero inmarcessibles, per adornar la sepultura del ilustre trágich, gloria de l' escena universal.

Hem tingut lo gust de saludar en la nostra redacció als dos distingits escriptors castellans, Don Antón Sanchez Perez y D. Joaquím Dicenta.

Sigan benvinguts á Barcelona.

A Inglaterra s' agita una idea que al principi feya

Prado catalán.—Ernesto Rossi.—
OTELO.—(Dibuix de T. Padró en *Lo noy de la mare.*)

Prado catalán.—Ernesto Rossi.—
—HAMLET. (Dibuix de T. Padró
en *Lo noy de la mare.*)

Prado catalán.—HAMLET.—Lo MOSSO.—Vintiquatre á
vintiquatre y tira 'l senyor Hamlet!.....
¡Bitlla!.... Carambola y palos!—¡S' ha acabat!
(Dibuix de M. Moliné en *Lo tros de paper.*)

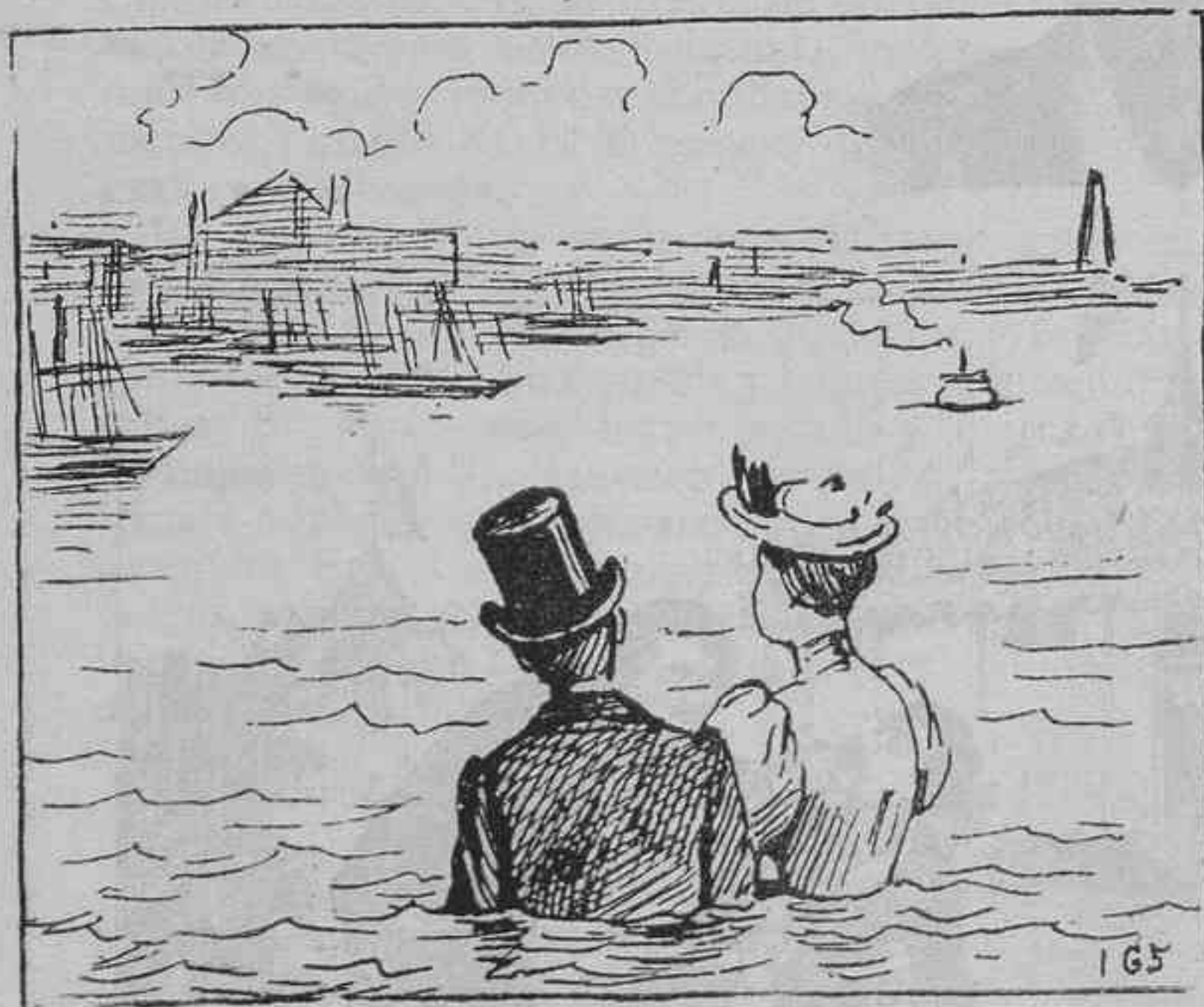
Prado catalán:
—Vamos, mio caro impresario, olori aquestas ampolletas
y no s' espanti.... D' altres n' hi curat que 's trobavan pitjor.
(Dibuix de Teruel en *Lo tros de paper.*)

EXPOSICIO DE BELLAS ARTS.

PINTURA

Pare tan cuydadós de sa filla, que se li posa al costat de centinella meatres aquesta fá la primera comunió.

Matrimoni foraster,
que mirantse 'ls bergantins
sense ad'narsen, badant
s' ha anat ficant mar endins.

riure; pero que avuy comensa á pendres ab alguna formalitat.

Se tracta senzillament de sustituhir la divisió astronómica del any per una divisió mes pràctica, segons la qual l' any tindria 13 mesos de 28 días los

ESCULTURA

Un àngel, cremat de sentir plorar las criaturas al cel, las torna á enj-gar al mon.

dotze primers y de 29 l' últim en los anys ordinaris y de 30 en los bisestos.

A la tal divisió ja s' hi havia anticipat lo geni calculista del poble catalá, al formular aquell refrán que diu:

«Qui per senmanas vá contant, tretze mesos troba al any.»

Y després dirán que 'ls inglesos son mes espavilats que nosaltres!

Demá dissapte *La Campana de Gracia* publicará son número extraordinari corresponent al mes de juny que no duptém ha de cridar poderosament l' atenció del públich.

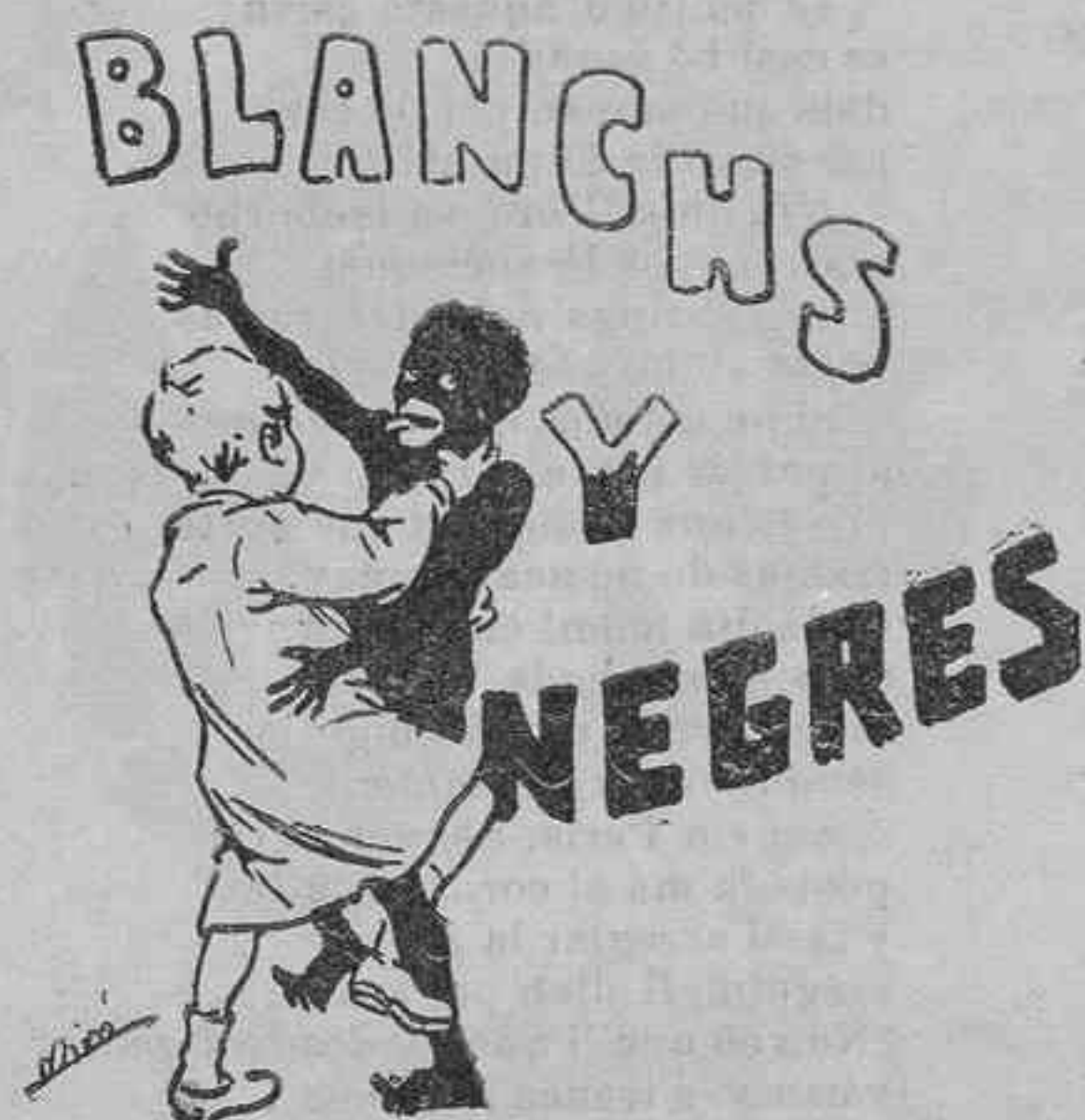
Apart de altres assumptos interessants, lo popular senmanari donará una relació completa del horrible atentat del carrer de Cambis nous, ab numerosos detalls gráfichs auténtichs, obtinguts per medi de la fotografia instantánea.

Un piropo del *Brusi* al insigne Marqués de las Ciquillas:

«Del eximio Marqués se puede decir que es un rico que se desvive por ser pobre en beneficio de la Religión, de la Patria, de los desgraciados y desvalidos.»

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona, Correu: Apartat número 2.

OBRA NOVA

LA QÜESTIÓ DE CUBA

PER

C. GUMÀ

AB DIBUIXOS DE M. Moliné

Un tomet de 32 planas imprés sobre paper satinat.

Preu: 2 ralets

COLECCIÓN DIAMANTE (Edición López)

Acaban de publicarse los tomos

- 41 y 42 -

NOVELAS ÍNTIMAS

POR

JACINTO LABAILA

Precio: 2 reales tomo.

Obra nueva

CAMINO DEL PECADO

POR A. LARRUBIERA

Un tomo en 16.º encuadernado Ptas. 2.

NUEVA

INÚTIL RIQUEZA

POR JORGE OHNET

Un tomo 8.º Ptas. 3'50.

OBRA NUEVA

EL TOCADOR MODERNO Y LA DROGUERÍA EN LA MANO

ó ramillete de 300 recetas probadas para componer fácil y económicamente toda clase de perfumes, Aguas de Colonia, Aguas de florida, Vinagrillos, Bandolinas, Ron de quina, Agua de quina, Brillantinas, Pomadas, Tinturas para tñir el pelo, Polvos para el cutis, Polvos jabón, Laeres, Tintas, Barnices, Lustres para el planchado, Magnesia, Vinos, Preparaciones químicas, Bálsamos, etc., etc., ó sea toda clase de fórmulas y recetas pertenecientes al ramo de perfumería y droguería.

Entresacadas de las obras de los mejores químicos

Precio 4 pesetas. | por JOSÉ MONTANER GRIVÉ | Precio 4 pesetas.

Pronto aparecerá el album al cromó por Werther:

PRESBITERÍAS

José Miró y Folguera

EL RATONCITO

Un tomo 8.º Ptas. 2.

AVÍS INTERESSANTÍSSIM

Per la magnitud y ressonancia del espantós crim comés lo diumenje passat durant la professó de Santa María,

LO POPULAR SENMANARI

LA CAMPANA DE GRACIA

publicará demá dissapte un número doble-extraordinari consagrat principalment á aquest terrible succés, y en el qual, entre altres grabats, figurarán varias fotografías directas, representant:

Los ferits en la sala del Hospital.

Los cadavres de las primeras víctimas.

Lo lloch ahont se cometé 'l crim.

Lo solemne acte del enterro.

Y altres detalls.

8 planas - ACTUALITATS - 10 céntims

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútuó, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, no remetent además 1 ral pel certificat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixa.

¡Y tot perque ha suscrit lo mateix compromís que van contreure tots los naviers de Barcelona acceptant que s'imposi un arbitri extraordinari de navegació sobre 'l tonelatje de mercancías ab aplicació exclussiva al foment de la marina de guerra!....

Es á dir: lo Marqués que 's *desviu per ser pobre*, ha fet ni mes ni menos que lo que fan tots els altres armadors, los que no demanan privilegis, ni contractan serveys, ni sollicitan ni acceptan quantiosas subvencions: los que treballan exclussivament ab las sevas forsas tenint que arrostrar la competencia de las líneas privilegiadas.

Aquesta es la veritat llisa y nua que no pot ocultar la *fulla* del elogi colocada pel *Diari de Barcelona* ab mes esperit de parcialitat que de justicia sobre la figura del místich Marqués de las Cinquillas.

El *Diluvi* atribueix al nou governador de Barcelona, la següent frase:

—«Yo no soy como... otros gobernadores: soy como el hierro que se rompe, pero que no se dobllega.»

Precisament el ferro es un metall malejable que 's dobllega y no 's romp.

Per expressar ab exactitut la imatge, 'l nou governador hauria hagut de compararse ab lo cristall, que 's romp y no 's dobllega... y lo que val mes encare, es transparent.

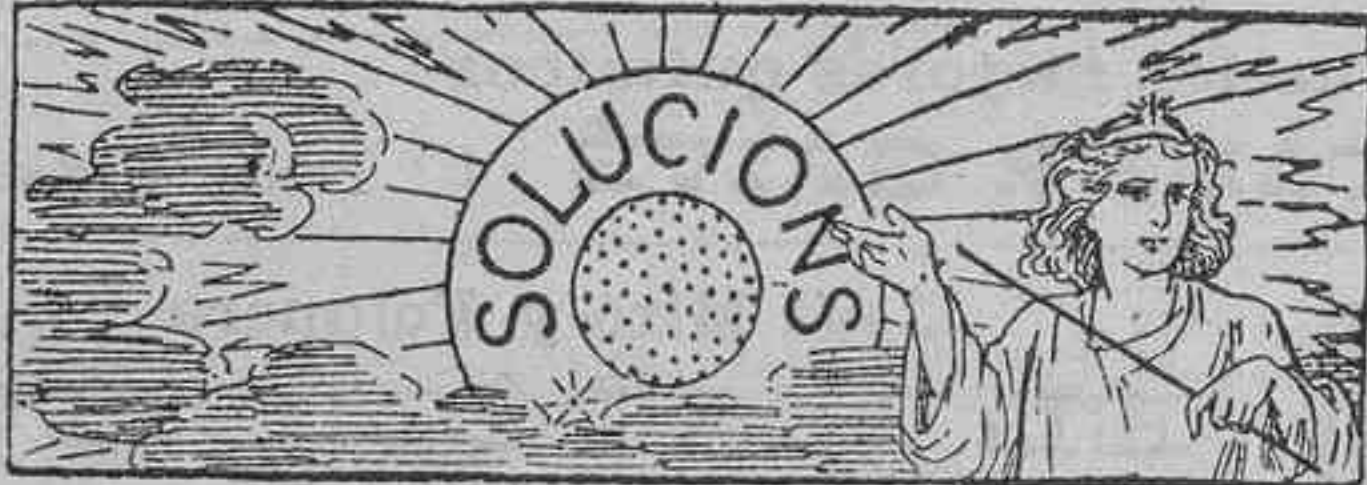
A un metje molt de la broma li preguntava un dels seus clients:

—¿Creu vosté, Sr. Doctor, que 'l tenyirse 'l pel pot ser perjudicial per la salut?

—Ja ho crech borrarango!.... Miri, un amich meu, si fá no fá de l' edat de vosté, als tres mesos justos de tenyirse cabells y barba....

—Qué ¿vá morirse?

—Pitjor: se vá casar ab una viuda que li dona una vida insoportable!

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

- 1.ª XARADA.—*A-tor-men-ta-do-ra.*
- 2.ª ENDAVINALLA.—*Caixa de mort.*
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Roger Laroque ó Martí del honor.*
- 4.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Matilde.*
- 5.ª GEROGLÍFICH.—*Per ossos los fossás.*

XARADA
I
UNA CARTA

▼ D. FRANCISCO PERIS MENCHETA DIRECTOR Y PROPIETARI DE «EL NOTICIERO UNIVERSAL.»

No tinch l' honor de conéixer:
(si'jes que honor s' ha de teni)

per coneixe á un personatge com me l' han pintat á mi.)

Lo motiu d'aquesta carta es casi bé á petició dels que passen per lo carrer *cinch* la Diputació.

¿Hu quin llibre va trobarho aixó senyor Francisquet que dret tinga á fer desgracias vosté ab un esglahonet?

Si no fos mes que una *tota* al passar per allí ray... pro es una *tres-quart* que porta trassas de no acabar may. Cada dia ¡cóm! cada hora, cada quart, cada moment un ó altre hi cau de bigotis, sembla fet expressament.

Senyor Peris, Senyor Peris pòsis la má al cor... si 'n té y fassi arreglar la acera; créguim; li dich pel seu bé.

¿No veu que 'l que *hu-dos-tres-quatre* y cau y 's trenca algún os á vosté ha de malehirlo per mes que siga un cap ... gros?....

¿Que li faltan gacetillas y d' aquest modo 'n pot fé ó es perque si algú hi *tres-sesta* la esquila dongui á vosté?....

Miri que á n' el *Noti ... cero*. aixó 'l perjudica molt, tot just ara que es el diari com tothom sab, mes bunyol.

¿No veu que aixó es anar contra las ordenansas?... potsé per vosté aquestas no tenen orde ni nansas ni ré?

Si *dos-sis* d'aquell tinglado vosté un negoci hi tingués ó al menos allí uns quants metjes y un botiquín hi posés....

Si no procura arreglarho hi ha algú que está disposat á ferli la.... *silueta*, per no dirli un disbarat

J. STARAMSA.

II

A una noya de *tercera-quarta* qu' anava vestida de *invers prima-cinch*, várenli *quint* una *dos-tres quatre* que la deixaren *hu-dos ters-quart quint*.

F. RIBAS.

TRENCA-CLOSCAS

ROSA PLUMA DE PENNA

Formar ab aquestas lletras degudament combinadas lo títul de una aplaudida comedia catalana.

C. RAQUÍTICH DE S. MARTÍ.

INTRINGULIS

Buscar un nom d'home en castellá que tingui las *cinch* vocals en las set lletras de que 's compón

ANTONET DEL VENDRELL.

GEROGLÍFICH

VAL

+

PKXK

RTA

d +

que

X KRTA

d —

XANETA.

Antoni Lopez, editor. Rambla del Mitj, 20

A. Lopez Robert, impresor, Asalto 63.—Barcelona